

IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Od 1. siječnja 2015. na snazi je **Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (ZOMO)**, koju je Vlada RH donijela na svojoj 200. sjednici, održanoj 17. prosinca 2014. (NN, br. 151/2014.).

Uredbom se usklađuje Zakon o mirovinskom osiguranju sa zakonima koji su doneseni tijekom 2014., a osnova za njeno donošenje je Zakon o ovlasti Vlade RH da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora (NN br. 115/2014.).

Poslove vještačenja obavlja Zavod za vještačenje

Od 1. siječnja 2015. poslove vještačenja u prvome i drugom stupnju za potrebe ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja obavlja Zavod za vještačenje, a ne HZMO (Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN br. 157/2013. i 152/2014.).

Osiguranici od sada mogu temeljem samo jednog dokumenta, nalaza i mišljenja **Jedinstvenog tijela vještačenja**, ostvariti prava u sustavima mirovinskog osiguranja, socijalne skrbi, roditeljskih potpora, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata i dr.

Vještačenje se obavlja prema **Uredbi o metodologijama vještačenja** koja je stupila na snagu 1. siječnja 2015., a ne prema ZOMO-u te su slijedom toga izmijenjene i dopunjene odredbe ZOMO-a.

Napominjemo da se postupci vještačenja koji nisu okončani do 1. siječnja 2015. (do stupanja ove Uredbe na snagu) provode u novom Zavodu za vještačenje, ali prema propisima koji su bili na snazi u trenutku pokretanja zahtjeva za ostvarivanje prava.

Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika

Uredbom o izmjenama i dopunama ZOMO-a je promijenjen i naziv prijevremene starosne mirovine zbog dugogodišnjeg osiguranja u **starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika** jer ima obilježja starosne mirovine.

Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika stječe se s navršenih 60 godina života i 41 godinom staža osiguranja, a određuje se bez umanjenja.

Mogućnost rada do polovice punog radnog vremena uz isplatu starosne mirovine ne odnosi se na dugogodišnjeg osiguranika.

Pravo na ovu mirovinu ne može ostvariti osiguranik koji ispunjava uvjet za starosnu mirovinu (tzv. "prijelazno razdoblje" - 65 godina života – muškarac, odnosno 61 godinu i 3 mjeseca u 2015. godini – žena).

Novi rokovi za prijavu radnika

Uredbom o izmjenama i dopunama ZOMO-a je uređena i odredba o rokovima za prijavu samostalnih obveznika te prijavljivanje radnika kod poslodavaca.

Poslodavac je dužan radnika prijaviti najranije osam dana prije početka rada, a najkasnije prije početka rada.

Poslodavac je dužan radnika odjaviti u roku od 24 sata od prestanka rada.

Ukoliko radnik nije započeo raditi na dan početka rada navedenog u ugovoru, poslodavac je to dužan dojaviti HZMO-u najkasnije tog dana.

Nakon prijave, HZMO poslodavcu izdaje potvrdu, koja služi kao dokaz nadležnim tijelima da je prijava uspostavljena u zakonskom roku.

Napominjemo, ukoliko poslodavac u zadanom roku ne obavijesti HZMO o tome

da osiguranik nije započeo raditi, propisana je novčana kazna u iznosu od od 61.000,00 do 100.000,00 kn.

Aplikacija e-prijava Zavoda dostupna je 24 sata na dan, sedam dana u tjednu.

Važno je znati

- Od 1. siječnja 2015. temeljem prijave poslodavca **HZMO vodi očevidnik za osobe s invaliditetom**, a podatke sa stanjem na zadnji dan u mjesecu mjesečno dostavlja Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom i Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, (Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom, NN br. 44/2014. i 97/2014.).
- Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 12. prosinca 2014. jednoglasno prihvatio **Izvješće o radu i poslovanju HZMO-a za 2013.**

Izvješće je dobilo potporu saborskih klubova, a saborski zastupnici su pohvalili rad Zavoda, veliki doprinos radnika stručne službe i provedbu svih projekata i ostvarene uštede.

- Povećava se osobni odbitak mirovina s 3.400,00 na 3.800,00 kn mjesečno, a mijenjaju se i porezni razredi (prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, NN br. 143/2014).

Za umirovljenike to znači smanjenje poreznog opterećenja, bilo da primaju hrvatsku ili inozemnu mirovinu:

- veće neto mirovine za oko 145 000 umirovljenika,
- oslobođenje plaćanja poreza na dohodak za oko 80 000 umirovljenika,
- ukoliko umirovljenik nema uzdržanih članova obitelji, prihodi od poreza na dohodak će se na godišnjoj razini smanjiti za oko 136 milijuna kuna.

KORISNICI MIROVINA prema ZOMO-u - u prosincu 2014.

Korisnici mirovina sveukupno	1 223 160	Prosječna svota starosne mirovine za 40 i više godina mirovinskog staža	3.375,26 kn
Korisnici starosnih mirovina	509 546		
Korisnici prijevremene mirovine	159 394	Udio prosječne starosne mirovine u prosječnoj neto plaći u RH za listopad 2014. (5.532 kn)	61,01 %
Korisnici prijevremenih mirovina čl. 35.i čl. 36. ZOMO	4 562	Prosječna svota prijevremene mirovine	2.329,83 kn
Korisnici invalidskih mirovina	303 018	Prosječna svota prijev. mirovine po čl. 35. ZOMO Prosječna svota prijev. mirovine po čl. 36. ZOMO	3.489,82 kn 2.805,02 kn
Korisnici obiteljskih mirovina	246 640	Prosječna svota invalidske mirovine	1.964,01 kn
Prosječna starosna mirovina za 40 i više godina mirovinskog staža prema ZOMO	3.375,26 kn	Prosječna svota obiteljske mirovine	1.885,67 kn

Od obrade mirovina za **studeni 2014.** (isplata u prosincu 2014.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, NN br. 112/2013.) obustavljena je isplata mirovina za za 3055 korisnika (83 korisnika mirovina s prebivalištem u RH i 2972 u inozemstvu).

Korisnici mirovina - muškarci (45,64 %)	558 219
Korisnici mirovina - žene (54,36 %)	664 941
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika	1 : 1,15
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina ZOMO	30 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina ZOMO	71 godina
Potrebna sredstva za isplatu mirovina i mirovinskih primanja	3.044.000.000 kn

KORISNICI MIROVINA I PROSJEČNE MIROVINE - u prosincu 2014.

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA U KUNAMA UMANJENA ZA POREZ I PRIREZ
I. KORISNICI MIROVINA prema Zakonu o mirovinskom osiguranju		
starosna i prijevremena starosna	669534	2.442,85
invalidska	229846	1.964,01
obiteljska	231475	1.885,67
UKUPNO	1130855	2.231,48
II. HRVATSKA VOJSKA prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (DVO)		
starosna	3435	4.189,80
invalidska	8851	3.210,32
obiteljska	781	3.554,65
UKUPNO	13067	3.488,38
III. Korisnici mirovina kojima je mirovina određena prema ZOPHBDR-u		
Najniža mirovina (čl. 31. st. 3. ZOPHBDR)	533	2.456,98
invalidska	58017	4.825,14
obiteljska	13788	6.325,02
UKUPNO	72338	5.093,58
IV. Korisnici mirovina ostvarenih prema Ugovoru između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji - HVO ("NN", broj 2/06.)		
invalidska	6304	2.777,18
obiteljska	596	3.054,28
UKUPNO	6900	2.801,11
SVEUKUPNO (I+II+III+IV)	1223160	2.417,39

Od obrade mirovina za **siječanj 2014.** (isplata u veljača 2014.) u primjeni je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (NN, br. 157/2013.).

NAKLADNIK: HZMO - Središnja služba
UREĐUJE: Odjel za odnose s javnošću
A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb

www.mirovinsko.hr
e-mail: urednistvo@mirovinsko.hr
fax: 01/4595-168

Za nakladnika: Srećko Vuković
Tekstovi: Maja Kos
Lektorirala: Davorka Harasim

Uređuje i grafički priprema:
Maja Kos